

unosni pesimizam

:: piše: Dragan Petric, izvršni urednik Buga (dpetric@bug.hr)

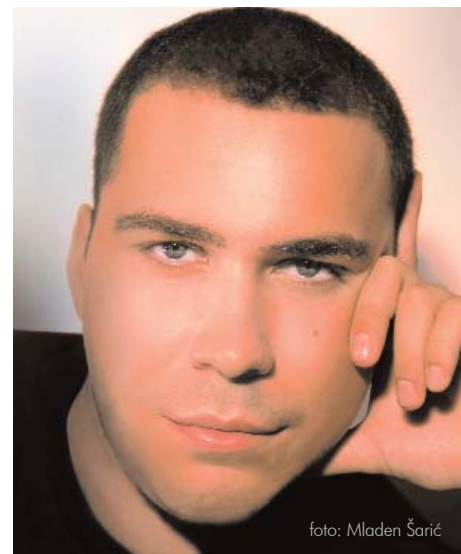

foto: Mladen Šarić

Zamislite da živimo u pravnom sustavu koji se temelji na posve suprotnoj premisi od one dobro znane po kojoj je 'svatko nedužan dok mu se ne dokaže suprotno'. U tom svijetu obrnute pravde svatko bi, dok se ne dokaže drukčije, bio za nešto - dužan. Čim bi navršili punoljetnost, tinejdžeri bi bili deportirani u zatvore odakle bi ih se na slobodu puštalo tek kad bi to zaslužili nekim posebno dobrim djelom, baš kao što se u ovom našem postojećem sustavu ljude liši slobode tek kada zatvor zasluži zlodjelom. Odluku o oslobađanju, naravno, donosio bi sud, na kojem bi državni tužitelj obarao, a odvjetnik osumnjičenog branio tezu po kojoj se nekog tereti za - dobro djelo. Teško je povjerovati, ali postoje oni koji su se za takav oblik pravde ipak uspjeli izboriti. Ne u nekim prapovijesnim vremenima, nego sada, u 2007. godini, jedan takav sud zaista postoji. Ne u nerazvijenoj zabiti nekog još neotkrivenog komadića Zemlje, već tu, u Hrvatskoj, gdje jedan takav obrnuti državni tužitelj stvarno istjeruje obrnutu pravdu optužujući nedužne. Ne nekoga drugog, koga uopće ne poznajete, već upravo vas i sve vaše prijatelje, poznanike, kolege i ljubavnike taj su tužitelj i taj sud uistinu već proglasili - krivim.

TOČKA. NEMA RASPRAVE.

Djelo za koje ste krivi je, vjerovali ili ne - krađa, a sud i državno tužiteljstvo su, zapravo, jedna te ista ustanova. Čuli ste zasigurno za nju posljednjih mjeseci - ime joj je ZAMP. Ako i niste, vjerojatno vam se sada čini da je taj ZAMP neka tajna služba koja ima nekakve natprirodne kamere kojima se može snimati prošlost, pa su vas uhvatili kako kao klinac kradete žvake u dućanu. No nemojte se nadati takvoj sitnoj i bezazlenoj optužbi. Lako ćemo, naime, za žvake - vaš je grijeh kudikamo ozbiljniji, budući da ste, barem tako tvrdi ZAMP, ukrali

glazbeno autorsko djelo. Vi ste lopov i vi ste pirat.

Kako to mislite - niste lopov? Niste pirat? Zar ste zaboravili da stojite pred sućem koji funkcionira na obrnutim principima pravičnosti po kojima ste a priori krivi? ZAMP, stručno tijelo zaduženo za zaštitu autorskih prava koje djeluje u sklopu Hrvatskog društva skladatelja, s HGK-om je početkom ove godine potpisalo presudu u kojoj, da vam bude malo jasnije, stoji da je svatko tko je ikada kupio prazan CD ili DVD medij, memorijsku karticu za svoj fotoaparatus ili mobilni telefon, MP3 player, mobilni telefon koji ima mogućnost MP3 reprodukcije ili neki sličan uređaj - lopov i pirat. Svatko tko je ikad bio u mogućnosti povrijediti autorsko pravo glazbenika, piše u tom dokumentu prepunom pesimističnih pretpostavki ZAMP-a i HGK-a, to je i učinio. Točka. Nema rasprave.

Budući da ste zasigurno nekad kupili makar prazan CD medij, nemate što reći u svoju obranu, pa je najbolje da odmah krenemo na čitanje kazne. Bez brige, nećete u zatvor, neće vam čak biti upisano u dosje, već će vam ZAMP samo malčice očerupati novčanik. Prazni CD-ovi koje ćete od sada kupovati bit će skuplji od 8 do 64 lipa (kazna će se, potpisali su ZAMP i HGK, s vremenom povećavati), prazni DVD-ovi će poskupjeti od 12 do 96 lipa, memorijske kartice kapaciteta do 5 GB od 6 do 32 kune, i tako dalje. Novac kojeg će ZAMP, zahvaljujući tome što vas je unaprijed proglasio lopovima, na ovaj način skupiti, bit će iskorišten za obeštećenje onih koje ste pokrali i koje ćete, bezobrazni kakvi jeste, pokradati i dalje - glazbenike, pjevače, svirače, zabavljače... Zato jer vam ne vjeruje da u sebi imate zrnice čestitosti i poštenja, jer naprosto zna da ste svi po rođenju lopovi, ZAMP će samo u 2007. godini iz vaših džepova u džepove 'oštećenih' prebaciti preko tri milijuna kuna. Slučaj riješen, upute o pravnom lijeku nema. Obrnuta pravda je zadovoljena.